

Bereishit 41: In The Presence Of Pharaoh

Parashat Mikeitz 5778
R' Yisroel Meir Rosenzweig

1. Bereishit 12:14-20

(יד) וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם מִצְרֵימָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִיִּים אֶת הָאִשָּׁה כִּי יָפָה הִוא מְאֹד:
(טו) וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שְׂרֵי פַרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל פַּרְעֹה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה:
(טז) וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בְּעִבּוּרָהּ וַיְהִי לוֹ צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים וְעַבְדִּים וּשְׁפָחוֹת וְאֶתְנַת וְגַמְלִים:
(יז) וַיִּגַּע ד' אֶת פַּרְעֹה נִגְעִים גְּדֹלִים וְאֵת בֵּיתוֹ עַל דְּבַר שְׂרֵי אִשְׁתּוֹ אַבְרָם:
(יח) וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מָה זֹאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הִוא:
(יט) לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וְאָקַח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וַעֲתָה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וְלֵךְ:
(כ) וַיֵּצֵאוּ עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלְחוּ אוֹתוֹ וְאֵת אִשְׁתּוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לוֹ:

14 When Abram entered Egypt, the Egyptians saw how very beautiful the woman was.

15 **Pharaoh's** courtiers saw her and praised her to **Pharaoh**, and the woman was taken into **Pharaoh's** palace.

16 And because of her, it went well with Abram; he acquired sheep, oxen, he-donkeys, male and female slaves, she-donkeys, and camels.

17 But the LORD afflicted **Pharaoh** and his household with mighty plagues on account of Sarai, the wife of Abram.

18 **Pharaoh** sent for Abram and said, "What is this you have done to me! Why did you not tell me that she was your wife?

19 Why did you say, 'She is my sister,' so that I took her as my wife? Now, here is your wife; take her and begone!"

20 And **Pharaoh** put men in charge of him, and they sent him off with his wife and all that he possessed.

2. Ibn Ezra [1089 - 1167, Spain], Shemos 1:22

כל יושב על כסא מלכות מצרים יקרא בלשון מצרים פרעה, והנה הכתוב לא הגיד שמו, כפרעה נכו (ירמי' מו, ב), ככה שמו בלשון עמו, וכן פרעה הפרע [תפרע] (שם מד, ל).

All who sit on the throne of Egypt are called Pharaoh in Egyptian. The Torah doesn't state his name, as [Jeremiah does with] Pharaoh N'cho (Jer. 46:2), this is his name in his nation's language. The same is true for Pharaoh Chafrah (Jer. 44:30).

a) Both of these pasukim from Jeremiah state: פרעה --- מלך מצרים

3. Bereishit 14:1-2

(א) וַיְהִי בִימֵי אֲמֶרְפֶּל מֶלֶךְ שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלְסָר כְּדֻרְלַעֲמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וַתְּדַעַל מֶלֶךְ גּוֹיִם:

(ב) עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת בֶּרַע מֶלֶךְ סֹדֶם וְאֵת בְּרָשָׁע מֶלֶךְ עֵמֶרָה שְׁנָאֵב מֶלֶךְ אֲדָמָה וְשִׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צַבִּיִּים וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִיא צֶעֶר:

1 Now, when **King** Amraphel of Shinar, **King** Arioch of Ellasar, **King** Chedorlaomer of Elam, and **King** Tidal of Goiim

2 made war on **King** Bera of Sodom, **King** Birsha of Gomorrah, **King** Shinab of Admah, **King** Shemeber of Zeboiim, and the **king** of Bela, which is Zoar,

פרק	פרעה	מלך מצרים
מ	12	3
מ"א	34	1*
מ"ב	2	-
מ"ג	-	-
מ"ד	1	-
מ"ה	6	-
מ"ו	3	-
מ"ז	24	-
מ"ח	-	-
מ"ט	-	-
נ	4	-

(א) חטאו משקה מלך מצרים והאופה. עבדי שר המשקים ועבדי שר האופים: (ב) ויקצוף פרעה על שני סריסיו. שלא השגיחו על עבדיהם:

The cupbearer of the king of Egypt and the baker sinned - the underlings of the chief cup-bearer and the underlings of the Chief of the bakers were guilty of a misdemeanor. And Pharaoh became incensed at his two chamberlains - because they had not supervised their underlings carefully, as was their task.

(לג) ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיטהו על ארץ מצרים. יתכן דעיקר הוראת החלום היה השבילים, שמורה על הרעב. ומדוע הקדים בחלומה הפרות? [עין רמב"ן].

אך בירושלמי בפרק אלו מציאות, בעובדא דמלך מוקדון הלך למדינת קדם וכו' אמר דגבייהו הווי קטלי דין ודין, וממונא לגינזא דמלכא. אמר להו, נחית גביכון מיטרא? אמר ליה נחית. זרח גביכון שמשא?! (אמר ליה הן. אמר ליה, דילמא) אית גביכון בעיר (דקיק?) אמר ליה לית אתן חיינ אלא בזכות בעירא (דקיקא), דכתיב "אדם ובהמה" (תהלים לו, ז) - בשביל בהמה "תושיע ד" (עכ"ל הירושלמי).

והנה פרעה היה קדוש להמצרים, ולא היה דרכו להביט על הליכות בני אדם ודרכי מדינתו. ובהיות גבוה מעל גבוה שומר, וגבוהים עליהם, אז ירבה עושק וגזל, כי איז לארץ אשר שריה רבים! לכן היה במצרים עיוות הדין כזה להושיב בבית אסורים על דבר פרטי איש ממדינה רחוקה כל ימיו, ויהיה כלוא ללא משפט. ולכן עשה כל שר לפי רצון נפשו. ולכן הראו לו בחלומה הפרות תחילה, להראות שבשביל הבהמות מודיע ד' לפרעה אשר בל יגועו ברעב, ובשביל בהמה יושיע ד'. ולזה אמר "ועל הישנות החלום פעמיים", "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם" - איש דוקא, ולא אלקי וקדוש, ושלימותו יהיה שידע דרכי הנימוס והסדר - "וישיטהו על כל ארץ מצרים" שיהיה בידו הכל, ואם שר אחד יעות משפט, יהיה עין למעלה ממנו אשר יראה ולא יוכל אדם למעבד דינא לנפשיה בלתי הודיע להשר על כל מצרים. ועל זה מורה הקדמת הפרות על עיוות משפט שבארץ מצרים. וכאשר עשה אותו אמר: ראה נא והבט על כל דרכי הנהגת המדינה, כי "נתתי אותך על כל ארץ מצרים", ואם יהיה איזה עיוות משפט, מידך יבוקש ויתחסס הדבר לך לבד.

ולכן כאשר עמד יוסף ורצה לאסור את אחיו ללא משפט כללי וחות דעת הקהל, אמר "מרגלים אתם" (להלן מב, ט) - שזה דבר הנוגע למלכות, אשר זה לא יהיה במשפט הקהל בפרסום, וזה שאמר לו (פסוק מד): "אני פרעה", רצונו לומר, שמורה על ממשלה אלקית בלשון מצרים, ואין כבודי להביט על עלילות בני אדם ותחבולותם, "ובלעדיך וכו'", כי אתה תשגיח על כל המתהווה "בארץ מצרים", והבן:

It's reasonable that the essential lesson learned from the dreams was derived from the wheat, which teaches about the famine. [If so,] why was the dream of the cows first? (See Ramban [Who explains that the cows were symbolic of plowing and wheat was symbolic of harvesting]).

However, in the Yerushalmi Bava Metzia 2:5 it is taught - Alexander of Macedon visited King Kazia beyond the dark mountains. King Kazia came forth, offering him golden bread on a golden tray. 'Do I then need your gold?' 'Had you then nothing to eat in your own country that you have come here?' 'I came only because I wished to see how you dispense justice.' As he sat with him a man came with a complaint against his neighbor. 'This man sold me a dunghill and I found a treasure in it' The buyer argued, 'I bought a dunghill only.' The vendor maintained, 'I sold the dunghill and all it contained.' Said he [the king] to one: 'Have you a son?' 'Yes.' 'And have you a daughter?' he asked the other, 'Yes.' 'Then marry them and let the treasure belong to both.' King Kazia noticed Alexander sitting astonished, and asked him, 'Have I then not judged well?' 'Yes.' 'Had this happened among you, how would you have judged?' 'I would have slain both and kept the treasure for myself.' 'Does rain descend in your country?' 'Yes.' 'Does the sun shine?' 'Yes.' 'Have you small cattle [sheep and goats]?' 'Yes,' he replied. 'By heaven!' he exclaimed, 'It is not for your sake but for the sake of the cattle, as it is written, Man and beast Thou preservest, O Lord: Man for the sake of beast Thou preservest, O Lord.'

Pharaoh was holy to the Egyptians. As such, it wasn't his role to look into human affairs and the matters of his land. 'For the highest over the high waits, and there are higher ones over them.' In such a bureaucracy, theft and robbery is rampant. Woe to the land whose leaders are many! In Egypt there was a tremendous distorting of justice as was seen when a person from a far land was thrown in prison for life over a detail, it is as though it is devoid of justice, every bureaucrat does as he pleased. Therefore, Pharaoh was shown the dreams about the cows first, to communicate that Hashem wasn't going to have the famine impact Pharaoh for the sake of the animals, Hashem saves for the sake of animals. For this Yosef states - 'As to the repetition of the dreams.' 'Now Pharaoh should find a counseled and wise man' - 'man' and not 'god' or 'holy,' his greatness [for leadership] should be that he knows the ways of civility and organization. Therefore, 'He should be placed over all of Egypt' - that everything should be in his hands. If a bureaucrat were to twist the law, his eye would be above him watching. No one would be able to decide law on their own without first consulting the leader of Egypt. This distorting of justice in Egypt is taught by the fact that the cows came first. When [Pharaoh] appointed him, he stated - look and oversee all the affairs of the land, for 'I've given you all of Egypt.' If there is a twisting of the law, it will be dealt with by you alone. Therefore, when Yosef wanted to imprison his brothers without a trial and consensus of the community, he said, 'You are spies!' - something that is applicable directly to the monarchy and would not need to be publicized amongst the populace. Similarly it states, 'I am Pharaoh,' referring to the godly monarchy in the Egyptian language. [This communicates that] it is below my position to supervise the iniquity and tricks of people. 'Without you...' for you will supervise all that occurs in the Egypt.